

TIME: 2.5 HRS.

MARKS : 75

Note – Attempt all questions subject to internal choice
 Figures to the right indicate marks
 Use of simple calculator is permitted
 (Qn.paper for (R-2017) students)

Qn.1.From the following information calculate: 1. Debt Equity Ratio 2. Current ratio.3. Proprietary ratio 4. Gross profit ratio 5. Net profit ratio 6. Operating ratio 7. Debtors turnover ratio and collection period. 15

Income Statement for the year ended 31-12-17

	Rs.
Sales	5,00,000
Less: Cost of goods Sold	1,40,000
Gross Profit	3,60,000
Less: Operating expenses	1,60,000
Net Profit	2,00,000
Less: Taxation	80,000
Net Profit after taxation	1,20,000

Position Statement as on 31-12-17

Position Statement as on 31-3-17

Particulars	Rs.	Rs.	Rs.
Sources of Funds			
Equity share capital		2,00,000	
10% preference share Capital		3,00,000	
Reserves		1,00,000	
		-----	6,00,000
10% Debentures			4,00,000
Total sources			10,00,000
			=====
Application of funds			
Fixed Assets			8,00,000
Bank	80,000		
Cash	20,000		
Debtors	3,20,000		
Stock	80,000		
	-----	5,00,000	
Less Creditors	1,00,000		

Outstanding Expenses	2,00,000 -----		
		(-)3,00,000 -----	
Total Applications			2,00,000 ----- 10,00,000 -----

OR

1. a) State the functions of Finance. 8
b) Briefly mention the various sources of borrowed finance. 7
2. A seller provides the following figures for the first quarter of 2017 15

Sales month	Product A in units	Product B in units
January	35,000	30,000
February	25,000	20,000
March	30,000	25,000

The selling price of product A Rs.10, Product B Rs.20

Prepare a sales budget based on the above data for the first quarter of 2018 assuming:

- i) Sales Quantity of A increases by 10% and sales quantity of B increases by 20 %
- ii) Sales price of A increases by 20% and sales price of B decreases by 10%

OR

- 2 a) Briefly write about the different types of lease contracts. 8
- b) Briefly write about the sources of short term finance. 7

Qn.3. Prepare a cash budget for the period April, May & June from the following, assuming that the opening balance of cash on 1st April was Rs. 3,00,000. 15

Month	Sales Rs.	Purchases Rs.	Wages Rs.	Other Expenses Rs.
January	1,60,000	90,000	40,000	10,000
February	1,60,000	80,000	36,000	12,000
March	1,50,000	84,000	44,000	12,000
April	1,80,000	1,00,000	48,000	14,000
May	1,70,000	90,000	40,000	12,000
June	1,60,000	70,000	36,000	10,000

1. 50% of the purchases and sales were on cash basis.
2. The average collection period of the company is half month and purchases are paid regularly after 1 month.
3. Time lag in payment of wages is one month.
4. Rent of Rs. 1,000 is payable every month.

5. Dividend receivable in May Rs. 36,000.
6. Professional fees to be paid in June Rs. 1,500.
7. Other expenses are paid the same month

OR

Qn.3 a) Describe the different types of Preference Shares. 8

b) Briefly outline the features and advantages of Term loans. 7

Qn.4. The sales and profits during two years are as follows: 15

Year	Sales (Rs.)	Profit (Rs.)
2016	15,000	800
2017	18,000	1,400

Calculate: 1) P/V ratio 2) Fixed Cost 3) Break Even Point sales value 4) Profit when sales are Rs. 2,000 5) Sales to earn a profit of 3,000 6) Margin of Safety for both the years.

OR

Qn.4 a) State the benefits of budgeting. 8

b) State the factors influencing working capital requirements. 7

Qn.5 a) Classify the following costs on the basis of functions: 5

- i) Carriage outwards
- ii) Manufacturing expenses
- iii) Audit fee
- iv) Carriage inwards
- v) Printing & stationary

b) Classify the following costs on the basis of their behaviour to change in volume: 5

- i) Cost of raw material
- ii) Factory rent
- iii) Manufacturing wages
- iv) Manager's salary
- v) Watchman's salary

c) Calculate the working capital of a Trader under Balance Sheet method: 5

Cash Rs. 2,000, Creditors Rs. 7,000, Stock Rs. 5,000, Bills Payable Rs. 2,000, Debtors Rs. 7,000, Outstanding expenses Rs. 4,000, Bank Rs. 8,000, Bills receivables Rs. 4,000.

OR

Qn.5 Write short notes on any three of the following:

15

1. Ploughing back of profits
2. Limitations of ratio analysis
3. Types of Debentures
4. Master Budget
5. Benefits of costing

[वेळ : २ $\frac{1}{2}$ तास]

Please check whether you have got the right question paper.

- सूचना : १. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत. दिलेल्या पर्यायाचा वापर करा.
२. उजवीकडील अंक गुण दर्शवितात.
३. साध्या गणकयंत्राचा वापर करता येईल.

प्र.१. खालील माहितीवरून किंमती शोधा:

१. Debt Equity Ratio
२. Current Ratio
३. Proprietary Ratio
४. Gross Profit Ratio
५. Net Profit Ratio
६. Operating Ratio
७. Debtors Turnover Ratio and collection period

१५

३१-१२-१७ रोजी समाप्त झालेल्या वर्षाच्या उत्पन्नाचे विवरणपत्र

	रु.
विक्री	५,००,०००
वजा विक्रीसाठी आलेला खर्च	१,४०,०००
ढोबळ नफा	३,६०,०००
वजा कामकाजाचा खर्च	१,६०,०००
निव्वळ नफा	२,००,०००
वजा कर	८०,०००
करोत्तर निव्वळ नफा	१,२०,०००

३१-०३-१७ रोजी स्थिती दर्शविणारे ताळेबंद

तपशील	रु.	रु.	रु.
पैशाचे स्रोत			
इक्विटी भाग भांडवल		२,००,०००	
१०% प्रेफरन्स भाग भांडवल		३,००,०००	
राखीव निधी		१,००,०००	६,००,०००

१०% कर्जरोखे			४,००,०००
एकूण स्रोत			१०,००,०००
पैशाचा विनियोग			
स्थिर संपत्ती			८००,०००
बँक	८०,०००		
रोख	२०,०००		
ऋणको	३,२०,०००		
साठा	८०,०००	५,००,०००	
वजा धनको	१,००,०००		
देय खर्च	२,००,०००	(-)३,००,०००	
			२,००,०००
एकूण विनियोग			१०,००,०००

किंवा

१. अ) वित्तसंबंधाची कार्ये कोणती ते लिहा.

ब) कर्जाऊ वित्त पुरवठ्याच्या विविध स्रोतांबद्दल थोडक्यात लिहा.

२. अ) एक विक्रेता २०१७ च्या पहिल्या तिमाहीसाठी खालील आकडे सादर करतो.

विक्रीचा महिना	वस्तू 'अ' चे युनिट्स	वस्तू 'ब' चे युनिट्स
जानेवारी	३५,०००	३०,०००
फेब्रुवारी	२५,०००	२०,०००
मार्च	३०,०००	२५,०००

वस्तू 'अ' ची विक्रीची किंमत रु. १०/- आहे. तर वस्तू 'ब' ची रु. २०/- आहे.

वर दिलेल्या माहितीवर आधारित खालील गोष्टी गृहीत धरून २०१८ च्या पहिल्या तिमाहीसाठी विक्रीचे अंदाजपत्रक बनवा :

१. 'अ' च्या विक्रीच्या मात्रेत १०% वाढ होते आणि 'ब' च्या विक्रीच्या मात्रेत २०% वाढ होते.

२. 'अ' ची विक्रीची किंमत २०% णी वाढते आणि 'ब' ची विक्रीची किंमत १०% नी कमी होते.

ब) ताळेबंद पद्धतीने एका व्यापार्याच्या खेळत्या भांडवलाची किंमत शोधा.

रोख रु. २,०००/- धनको रु. ७,०००/- साठा रु. ५,०००/- देय हुंड्या रु. २,०००/-, ऋणको रु. ७,०००/-, देय खर्च रु. ४,०००/-, बँक रु. ८,०००/- या वयाच्या येणाऱ्या हुंड्या रु. ४,०००/-

किंवा

२. अ) भाडेपट्टा तत्वावरील कराराचे विविध प्रकार थोडक्यात लिहा.

ब) अल्पकालीन वित्त पुरवठ्याच्या विविध स्रोतांबद्दल थोडक्यात लिहा.

- प्र.३. १ एप्रिल रोजी रु. ३,००,०००/- एवढा रोख निधी होता. असे गृहीत धरून खालील माहितीवरून एप्रिल, मे आणि जून या कालावधीसाठी रोखीचे अंदाजपत्रक बनवा. १५

महिना	विक्री (रु.)	खरेदी (रु.)	मजुरी रु.	इतर खर्च (रु.)
जानेवारी	१,६०,०००	९०,०००	४०,०००	१०,०००
फेब्रुवारी	१,६०,०००	८०,०००	३६,०००	१२,०००
मार्च	१,५०,०००	८४,०००	४४,०००	१२,०००
एप्रिल	१,८०,०००	१,००,०००	४८,०००	१४,०००
मे	१,७०,०००	९०,०००	४०,०००	१२,०००
जून	१,६०,०००	७०,०००	३६,०००	१०,०००

- ५०% खरेदी आणि विक्री रोखीवर होती.
- कंपनीचा वसुलीचा सरासरी कालावधी अर्धा महिना आहे. आणि खरेदीची रक्कम नियमितपणे एका महिन्यानंतर दिली जाते.
- मजुरी देण्याचा काल विलंब एक महिना आहे.
- प्रत्येक महिन्याला रु. १,०००/- भाडे देणे आहे.
- मे महिन्यात रु. ३६,०००/- समभाग लाभांश येणे आहे.
- जून महिन्यात रु. १,५००/- व्यावसायिक शुल्क द्यावयाची आहे.
- इतर खर्चाची रक्कम त्याच महिन्यात देण्यात येते.

किंवा

- प्र.३. अ) प्रेफरन्स भाग भांडवलांचे विविध प्रकार वर्णन करून सांगा. ०८
ब) मुदतीच्या वित्त पुरवठ्याची वैशिष्ट्ये आणि फायदे सांगा. ०७

- प्र.४. दोन वर्षांतर्गत विक्री आणि नफा खालीलप्रमाणे आहेत : १५

वर्ष	विक्री (रु.)	नफा (रु.)
२०१६	१५,०००	८००
२०१७	१८,०००	१,४००

किंमती शोधा: १. लाभ मात्रा अनुपात २. स्थिर खर्च ३. समविच्छेदन बिंदू विक्री मूल्य ४. विक्री रु. २,०००/- असताना नफा किती होईल ? ५. रु. ३,०००/- चा नफा मिळविण्यासाठी लागणारी विक्री ६. दोन्ही वर्षासाठीचा सुरक्षा स्तर.

किंवा

- प्र.४. अ) अंदाजपत्रकाचे फायदे लिहा. ०८
ब) खेळत्या भांडवलाची रक्कम ठरविणारे घटक कोणते ते सांगा ०७

प्र.५. अ) खालील खर्चाचे कार्यानुसार वर्गीकरण करा.

१. Carriage outwards
२. उत्पादनाचा खर्च
३. लेखापरीक्षण खर्च
४. Carriage inwards
५. छपाई आणि स्टेशनरीचा खर्च

ब) खालील खर्चाचे अनुपातीत बदलानुसार वर्गीकरण करा.

१. कच्च्या मालाचा खर्च
२. कारखान्याचे भाडे
३. उत्पादनाची मजुरी
४. व्यवस्थापकाचा पगार
५. वॉचमनचा पगार

क) समविच्छेदनाचा एक नमुनेदार तक्ता काढा आणि त्यात स्थिर खर्च, चल खर्च, एकूण खर्च, एकूण रेव्हेंयू आणि समविच्छेदन बिंदू दर्शावा.

किंवा

प्र.५. खालीलपैकी कोणत्याही तीनवर संक्षिप्त टिपा लिहा.

१. नफाचे परत नांगरणे
२. अनुपात चिकित्सेचे मर्यादित्व
३. मास्टर अंदाजपत्रक
४. costing चे फायदे
